

Stanovisko Bankovej rady NBS

Banková rada prerokovala a vzala na vedomie Ekonomický a menový vývoj – zima 2025.

Pomalý rast slovenskej ekonomiky pokračuje. Nová predikcia analytikov NBS potvrdzuje slabý výhľad pre výkonnosť ekonomiky v budúcom roku. Ekonomika má rásť iba o 0,6 %, čo je len nepatrne rýchlejšie, než sa čakalo na jeseň.

V ďalších rokoch by mohol rast ekonomiky viditeľne zrýchliť. Významnú úlohu tu zohrá očakávaný nábeh výroby v novom automobilovom závode. Rast ekonomiky v rokoch 2027 a 2028 bude závisieť aj od toho, ako sa vláda, postaví k ďalšej konsolidácii verejných financií a úprave cien energií.

Inflácia by v budúcom roku mohla z tohtoročnej úrovne okolo 4 % poklesnúť bližšie k 3 %. V ďalších rokoch bude jej vývoj do veľkej miery opäť závisieť od rozhodnutí vlády v oblasti regulovaných cien energií pre domácnosti. Súčasný vývoj cien energetických a poľnohospodárskych komodít spolu s utlmeným vývojom dopytu v ekonomike naznačuje, že tempo rastu cien by mohlo klesnúť na bežné úrovne medzi 2 a 3 %, prípadne ešte aj nižšie.

Spolu s oživením ekonomiky by pokles inflácie mohol priniesť aj obnovenie rastu kúpnej sily obyvateľstva. Dôležitú úlohu tu zohrajú potrebné ďalšie konsolidačné opatrenia. Tie sú nevyhnutné pre zníženie zraniteľnosti ekonomiky. Volebný cyklus môže ovplyvniť ich načasovanie a veľkosť. Kúpyschopnosť obyvateľstva bude v budúcom roku trpieť práve ich vplyvom.

Nová predpoveď výrazne zhoršuje očakávaný výsledok hospodárenia verejnej správy v budúcom roku. Deficit verejných financií na úrovni 4,5 % HDP v novej predpovedi je výrazne horší ako cieľ, ktorý deklarovala vláda. Za zhoršeným budúročným výhľadom treba hľadať horšie tržby v ekonomike, čo súvisí so všeobecným ekonomickým vývojom, ale aj viditeľné zhoršenie efektívnosti výberu dane. Pri ďalšej konsolidácii verejných financií bude preto potrebné dbať o to, aby sa zlepšila prehľadnosť systému a aby sa ďalšou digitalizáciou vykazovania, či cieľenými kontrolami zužoval priestor pre úniky.

Investičnej aktivite na Slovensku momentálne dominujú verejné investície financované najmä zo zdrojov Plánu obnovy. Silný impulz prináša aj dobiehanie Programu rozvoja vidieka z predchádzajúceho programového obdobia EÚ. Účinné využívanie fondov EÚ je kľúčové z hľadiska zlepšovania kvality verejnej infraštruktúry a podmienok pre poskytovanie verejných služieb. Slovensko by sa už teraz malo pripravovať na obdobie po skončení projektov Plánu obnovy, aby prechod na financovanie iba z „bežných“ fondov EÚ nespôsobil náhle spomalenie investičnej aktivity a ekonomického rastu.

Zásadnou výzvou pre Slovensko je obnovenie dobiehania životnej úrovne vyspelejších krajín. Dosiahnuť to v podmienkach kombinácie starnúceho obyvateľstva a klimatických zmien, v čase, keď sa svet čoraz voľnejšieho obchodu rozpadáva na uzavretejšie celky, bude obzvlášť náročné. Zásadné modernizačné kroky, ktoré umožnia prechod k inovatívnejšej ekonomike založenej na rozsiahlom uplatňovaní a zdieľaní výdobytkov technologického pokroku, sú už neodkladné.